ӨМІРТАЙ РОЗА

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БОСҚЫНДАР МӘРТЕБЕСІНІҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ӨМІРТАЙ РОЗА

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БОСҚЫНДАР МӘРТЕБЕСІНІҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ - ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Қазақстан Республикасы

Алматы, 2012

УДК 34.2
ББК 67.400
Ө-44

Абай атындағы ҚазҰПУ- нің Ғылыми Кеңес мәжілісінің 24. 04. 2012 жылғы № 9 хаттамасымен баспаға ұсынылды.

Пікір жазғандар:

С. С. Сартаев - ҚР ҰҒА академигі, заң ғылымдарының докторы, профессор.

Е.Т. Өміржанов - Заң ғылымдарының кандидаты, доцент.

Ж.Қ. Орынтаев - Заң ғылымдарының кандидаты, доцент.

Ө-44 Өміртай Р. Қазақстандағы босқындар мәртебесінің конституциялық - құқықтық негіздері: Монография -Алматы, ТОО «АҚ-Шағыл» 2012. - 232 бет.

ISBN 978-601-232-903-2

Монографияда босқындықтың пайда болу себептері, босқындар мәселесінің ұлттық және халықаралық құқықтық тұрғыдан реттелуінің ерекшелігі: алғышарттары, қалыптасуы және даму эволюциясы, босқындар мәселесіне арналған отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектері мен тиісінше нормативтік құқықтық құжаттарға талдаулар жасалып, босқындар мәртебесі жан-жақты зерттелген. Оқырман назарына ұсынылып отырған бұл еңбекте Қазақстандағы босқындар мәртебесін реттейтін құқықтық негіздер жан-жақты талданып, автордың жасаған жаңа қорытындылары мен ұсыныстары қамтылған. Зерттеу жұмысы жоғарғы оқу орындарының студенттері мен оқытушыларына, заң ғылымы саласындағы мамандарға және көпшілік қауымға арналған.

УДК 34.2
ББК 67.400

ISBN 978-601-232-903-2

© Өміртай Р. 2012

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ 4

1 - ТАРАУ.
БОСҚЫНДЫҚТЫ ТУДЫРАТЫН ФАКТОРЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ТҮРЛЕРІ 7

1.1 Босқындықты тудыратын субьективтік факторлар 12

1.2 Босқындықты тудыратын обьективтік факторлар........25

2 - ТАРАУ
«БОСҚЫН» ЖӘНЕ «БОСҚЫНДАР» ҰҒЫМЫНЫҢҒЫЛЫМИ - ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІН ТАЛДАУ... 35

2.1 Қазақстандағы босқындар мәселесін реттеуге арналған нормативтік құқықтық актілер бойынша босқын ұғымдарын талдау 52

2.2 Халықаралық құқықтық актілер бойынша босқын ұғымы 80

2.3 Біріккен Ұлттар ұйымының Босқындар ісі жөніндегі Жоғарғы Комиссариат Басқармасының Жарғысы бойынша босқындар..92

2.4 Қазақстан қосылған босқындарға арналған халықаралық құқықтық құжаттар бойынша босқынұғымы...102

2.5 Аймақтық деңгейде қабылданған құқықтық құжаттар бойыншабосқынұғымы..112
2.6Босқындарұғымынтоптастыру...................................119

3 - ТАРАУ
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БОСҚЫНДАР МӘРТЕБЕСІНІҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҚНЕГІЗДЕРІ..130

3.1 Қазақстандағы босқындар мәртебесінің конституциялыққұқықтықнегіздері................................141
3.2 Тәуелсіз мемлекеттер достастығына мүше мемлекеттердегі босқындар мәртебесі. Ресей Федерациясындағы босқындар мәртебесі.......................165
3.3 Қазақстан қосылған халықаралық құжаттар - босқындар мәртебесінің конституциялық-құқықтық негізі ретінде..185

ҚОРЫТЫНДЫ...210

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ............216

ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН БЕЛГІЛЕУЛЕР......................228

ӨМІРТАЙ РОЗА

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БОСҚЫНДАР МӘРТЕБЕСІНІҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ - ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Тех.редактор: Абдрахманова Н.Ж
Көркемдеуші: Погадаева А.Н
Беттеген: Абдрахманова Г.Ж.

Басуға 06. 06. 2012ж. қол қойылды.
Пішімі 60/84 . Таралымы 500 дана
Есептік баспа табағы 14,5. Офсеттік басылым.
ТОО «АҚ-Шағыл» баспасы
Алматы қаласы, 2012 ж

Өміртай Роза 1979 жылы 13 шілдеде Монғолия Халық Республикасының Баян Өлгей аймағында көпбалалы педагог Мәдекейұлы Өміртайдың отбасында дүниеге келген. 1992 жылы Атамекенге келіп, 1996 жылы Алматы облысы, Райымбек ауданы, Сүмбе ауылының Абай атындағы орта мектебін «Үздік» аттестатпен аяқтаған.

1996-2000 жылдары Қазақ мемлекеттік заң академиясының «Халықаралық құқық» факультетінде білім алып, «Қызыл» дипломмен бітірген. 2000-2003 жылдары аталмыш академияның жанындағы Мемлекет және құқық ҒЗИ-нда аспирантураға ұсынылып, стажерь-зерттеуші болып қызмет атқарды.

ҚР ҰҒА академигі, заң ғылымдарының докторы, профессор Сапарғалиев Ғайрат Сапарғалиұлының жетекшілігмен 2010 жылы 12.00.02 - конституциялық құқық; муниципалдық құқық; әкімшілік құқық, қаржы құқығы мамандығы бойынша кандидаттық диссертациясын Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы заң ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін беру жөніндегі Д14А.01.30 диссертациялық кеңесінде қорғады. Отызға жуық ғылыми және публицистикалық мақалалар мен өлеңдердің авторы. Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің аға оқытушысы, заң ғылымдарының кандидаты.